

Nieuwe ontwikkelingen voor onderzoek in de GGZ: het RGOc 5-jarenplan

- Bestuur RGOc
  - Erik Mulder (GGZ Drenthe)
  - Robert Schoevers (UCP)
  - Ester Kuiper (Lentis)
  - Arnoud Jansen (Mediant)
  - Frederike Jörg (RGOc)
  - Sander de Vos (tijdelijke vervanging bestuurder GGZ Friesland)
- Onderzoekers van het RGOc, UCP, RUG, GGZ Friesland, GGZ Drenthe, Lentis en Mediant

Inhoud

- Even terug naar het begin: onderzoeksgebieden van prof. Rob Giel en de ontwikkeling van het RGOc
- Uitdagingen in de huidige GGZ
- Hoe zijn we tot het vijfjarenplan gekomen
- Het vijfjarenplan 2025 – 2029 van het RGOc in hoofdlijnen.

Terug naar het begin

- 1 december 2000: oprichting van het Rob Giel Onderzoekcentrum (RGOc)
- Doel: de relatie tussen onderzoek en praktijk te versterken op het gebied van zorgonderzoek naar langdurige psychiatrische aandoeningen.
- Vernoemd naar professor Rob Giel (1930 -2009), hoogleraar Sociale Psychiatrie.
- Onder zijn leiding was de afdeling Sociale Psychiatrie in Groningen onder andere gericht op de evaluatie van beleid, organisatie en structuur van de regionale instellingen voor geestelijke gezondheidszorg.
- Waarbij onderzoek gedaan werd naar:
  - het aanbod en het gebruik van psychiatrische zorg in Friesland
  - het verminderen van klinische opnames en deze vervangen voor ambulante zorg in Drenthe
  - woonvoorzieningen voor mensen met langdurige psychiatrische problemen in Groningen

Ontwikkeling van het RGOc

- Opzet en doorlopende uitvoer van longitudinaal/cohort onderzoek in de dagelijkse praktijk
  - Psychiatrisch Casusregister Noord Nederland
  - Psychiatric Monitoring and Outcome Survey (PHAMOUS)
  - Routine Outcome Monitoring en Geriatric Psychiatry Services (ROM-GPS)
  - Monitoring Outcomes of Psychiatric Health and Recovery (MOPHAR)
- Onderzoek binnen de netwerken
  - Netwerk psychosen
  - Netwerk Stemmings- en angststoornissen
  - Netwerk Ouderenpsychiatrie
- Onderzoek naar kosten-effectiviteit en doelmatigheid
- Datascience center
- Training en nascholing
- Cliënt participatie

Uitdagingen in de GGZ in de huidige tijd

Belangrijke

Psychiaters over 'Marktwerving'

Bijna 10.000 vacatures

Geestelijke gezondheidszorg gaat gebukt onder groot personeelstekort

Door RTL Z · 13 september 2024 · Aangepast: 13 september 2024

© Patricia Rehe. Een man bij de psycholoog (illustratie).

RTL Nieuws

Het personeelstekort in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) neemt steeds zorgwekkender vormen aan. Tegenover elke duizend banen in de geestelijke gezondheidszorg staan er nu 74 vacatures open. Dat is twee keer zo veel als in 2018.

personeel
hierdoor te laten
situaties ontstaan.

Waaronder GGZ: waarom krijgen steeds meer Nederlanders een psychische aandoening?

wel iemand in je omgeving met ADHD, een burn-out of een snoepverslaving. Of er zelf aan. Die kans wordt in elk geval steeds groter, want het aantal Nederlanders met een psychische aandoening stijgt. Waar komt dit vandaan? En moeten we ons zorgen maken?

Door Mare Lensvelt Gepubliceerd op: 17/11/2024

// GETTY IMAGES

stoomsissen en
zeemt toe, maar de hui-

zoek van het Trimbos-instituut blijkt dat er sinds 2010 steeds meer volwassenen met een psychische aandoening. Vooral jongeren zijn hier steeds vaker mee te maken. Dit zorgt voor een groot personeelstekort heerst. We vertellen je in dit artikel

GGZ

Onafhankelijke webs

Congres Agenda

ALGEMEEN

De G
de t
ho
W

umcg

ggz Drenthe
geestelijke gezondheidszorg
& ondersteuning

Lentis

nd

mediant
geestelijke gezondheidszorg

Uitdagingen in de GGZ in de huidige tijd

Toenemende zorgvraag

- Sinds 2007 grote stijging in het aantal mensen met psychische aandoeningen. Vooral jongvolwassenen en studenten. (Trimbos, Ten Have et al. 2023)
  - 17% in 2007-2009
  - 26% in 2019-2022
- Jongeren met complexe problematiek
- Complexere zorg door vergrijzing
- Wachlijsten: 97.000 mensen wachten op geestelijke gezondheidszorg, waarvan 55.000 langer dan de toegestane wachttijd (NZA, 2024)

Uitdagingen in de GGZ in de huidige tijd

Personeelstekorten

- In 2023 waren +/- 113.500 mensen werkzaam in de GGZ met een geschat tekort van 4.200
- Het geschatte personeelstekort voor de komende jaren is (FWG trendrapport GGZ, 2023):
  - 5.100 in 2026
  - 9.300 in 2032
- Hoge werkdruk en uitval in de GGZ (van den Broek et al. 2022)

Uitdagingen in de GGZ in de huidige tijd

Implementatie, innovatie en AI

- Hoewel eHealth, blended care, AI allemaal veelbelovend lijken, ontbreekt vaak de infrastructuur, kennis, financiering en training om deze optimaal in te zetten.
- Vertraging door terughoudendheid in de GGZ? (ethische en privacy kwesties)

Uitdagingen in de GGZ in de huidige tijd

Fundamentele vraagstukken

- Behandelingen werken voor veel patiënten onvoldoende:
  - Hoewel de meeste psychiatrische behandeling tot verbeteringen leiden, geldt dat voor de meeste patiënten er onvoldoende herstel plaatsvindt. Dit betekent dat patiënten in de praktijk vaak meerdere behandelingen nodig hebben (Cuijpers, et al. 2024)
- Hoe weten we of een (gestandaardiseerde) behandeling gaat werken voor een individuele patiënt?
- Veelbelovende interventies halen het daglicht niet of worden niet of onvoldoende geïmplementeerd.
- Onvoldoende kennis in de wetenschap en praktijk over wanneer zorg op en afgeschaald kan worden binnen de GGZ (en de samenwerking met het sociaal domein).

Hoe zijn we tot het vijfjarenplan gekomen?

- Vertegenwoordigers:
  - Bestuur RGOc
  - Onderzoekers van het RGOc en de deelnemende instellingen
- Brainstormsessies: Discussies over hoe de wetenschap in het algemeen en specifiek het RGOc zich verhouden tot deze uitdagingen.

Hoofdlijnen van het RGOc vijfjaren plan: 2025 – 2029 Koersen op een toekomstbestendige GGZ

- De **ambitie** van het RGOc blijft het verbeteren van de kwaliteit van de zorg.
- Met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen komt daar als doelstelling bij: met elkaar ontwikkelen hoe we het beter kunnen doen met minder mensen.
- De **focus** ligt in 2025-2029 nog steeds op zorggerelateerd onderzoek. Het RGOc-onderzoek is duidelijk maatschappelijk georiënteerd, waarbij de komende jaren aandacht is voor uitstroom van patiënten en de samenwerking met sociaal domein. Het onderzoek is herstelgericht en bij voorkeur instelling overstijgend.

Hoofdlijnen van het RGOc vijfjaren plan: 2025 – 2029 Koersen op een toekomstbestendige GGZ

Een viertal uitgangspunten:

1. Er wordt geïnvesteerd in actie- en implementatieonderzoek, waarbij we de vragen, behoeften en uitdagingen ophalen vanuit de teams binnen de instellingen.
2. Data gestuurd/gedreven werken krijgt een groter accent.
3. Meer aandacht voor samenwerking en onderzoek met het sociaal domein.
4. Starten met een nieuw project gericht op uitstroom.

Hoofdlijnen van het RGOc vijfjaren plan: 2025 – 2029 Koersen op een toekomstbestendige GGZ

1. Actie- en implementatieonderzoek:

- Onderzoek naar wat teams en patiënten helpt op een goede manier interventies in de GGZ in te zetten.
- Ophalen van vragen binnen de teams en onder de patiënten.
- Onderzoek in samenwerking met onderzoekers vanuit het HBO.
- Denk aan:
  - Inzetten van dagboekmetingen om de voortgang van de behandeling te monitoren
  - Inzetten van AI tools
  - Nieuwe interventies in de praktijk onderzoeken binnen pilot teams

Hoofdlijnen van het RGOc vijfjaren plan: 2025 – 2029 Koersen op een toekomstbestendige GGZ

2. Data gestuurd/gedreven werken in de GGZ:

- Gebruik van data en modellen om antwoord te geven op vragen vanuit de praktijk.
- Het ontwikkelen van predictiemodellen.
- Genereren van kennis ter ondersteuning van het maken van beslissingen in de dagelijkse behandelpraktijk. Wat hebben behandelaren nodig om meer data gedreven te kunnen werken?

Denk aan:

- In de praktijk inzetten van een instrument ter ondersteuning van de behandelkeuze (I-Shared).

Hoofdlijnen van het RGOc vijfjaren plan: 2025 – 2029 Koersen op een toekomstbestendige GGZ

3. Samenwerking en onderzoek met het sociaal domein:

- Onderzoek naar nieuwe en betere samenwerkingsverbanden met het sociaal domein.
- Onderzoek naar de samenwerking in de preventie van psychische problemen en GGZ zorg.
- Onderzoek naar de in de doorstroom en uitloop van patiënten in de GGZ in samenwerking met het sociaal domein.

Hoofdlijnen van het RGOc vijfjaren plan: 2025 – 2029 Koersen op een toekomstbestendige GGZ

4. Nieuw project gericht op uitstroom:

- Een voorbeeld waarin datagedreven onderzoek, actieonderzoek en samenwerking met het sociale domein in een project terug kan komen.
- Onderzoek naar de uitstroom van patiënten naar het sociale domein wanneer ze in de GGZ niet meer (verder) geholpen kunnen worden.
- Uitstroom in de GGZ betekent ook ruimte voor patiënten die op de wachtlijst staan.

Terug naar het begin: voortbouwen op het werk van prof. Giel naar wat helpt in de praktijk in de regionale GGZ instellingen

Hartelijk dank

